

ותערב לפניך עתירתינו

כמה מאמרי חז"ל על עירוב

ולא אמרו לערב הצירות אלא כדי שלא לשכח תורת עירוב מן התינוקות.
(עירובין מו:)

...ובא מעשה לפני רבי חייא ואסר, אמר לו רבי ישמעל ברבי יוסי, בבלאי כל כך אתה מחמיר בעירובין? כך אמר אבא - "כל שיש לך להקל בעירובין הקל"....
(עירובין פא:)

אמר רבי יהושע מפני מה מערבין בהצירות? מפני דרכי שלום !!! ... הה"ד "דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום" (ירי' עירובין ג.ב. כ:)

חידוש נפלא במס' עירובין מאת הגה"צ ר' יונה זאב הלוי הלפערט זצ"ל ש"ב דקה"י מאקווא יצ"ו בעמח"ס קול התור

במס' עירובין דף כ"א ע"ב אמר רב יהודה אמר שמואל בשעה שתיקן שלמה עירובין יצתה בת קול ואמרה בני אם חכם לבך ישמח לבי גם אני עכ"ל הגמ', הנה גמ' זו צריך ביאור דמאי שייכות יש לפסוק זה לכאן וכבר עמדו בזה כל שלטי הגבורים ואענה גם אנכי חלקי בס"ד, ונ"ל בס"ד לפרש דברי חז"ל ע"פ שלוש הקדמות, א' עפמ"ש רבינו התבואות שור במס' שבת דף ק"ג בבכור שור וז"ל שבכל עבירות יש בכלן אבות ותלדות כגון ע"ז האב הוא העובד לע"ז ממש והתלדות הם גסות הרוח והמעלים עין מצדקה והמחליף בדיבורו... וכן האוכל בלי נטילת ידים ובכלל זה הנוטל ואינו נוטל כדינו וכן בשפיכת דמים כל המלבין פני חברו ברבים כאילו שופך דמים, ועוד בתלמוד הרבה בעבירות אלו וכן בכל העבירות בכלם יש אבות ותלדות ולזה אמרו חז"ל במס' תמיד דף ל"ב ע"ב איזהו חכם הרואה את הנולד דעיקר חכמתו של אדם למלט נפשו משאל הרואה את הנולד שלא יאמר הריני נשמר מן האבות ודי בכך אלא שיראה להשמר מהתולדות ע"ש באריכות עכ"ל"ה"ק. ב' הא דאמרין שכר מצוה בהאי עלמא ליבא כי המהרש"א בח"א דזה הוא על עיקר המצוה אבל על הגדלים וסייגים שעשו חז"ל משלמין שכר טוב גם בעוה"ז. המשך בעד ב'

צהלי ורזני יושבת בארא-פארק

שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה שבצל כל המחאות וסילופי הלכות והוראות אנו יכולים לבדך על המוגמר ולאחל לכל תושבי עירנו בברכת מזלא טבא על שזכינו להיות ככל העיירות המתוקנות המענגים את השבת במצוות עירוב ועירנו מוקפת בחומה בצורה בהוראת רוב מנין ובנין גאוני ופוסקי צדיקי דורינו בארה"ב אשרי העם שככה לו! אשרי כל העוסקים שנתייגעו במצוה רבה זו!

סיפור נאה לכ' שבת

מספרים עובדא שהי' עם כ"ק האדמו"ר מסאטמאר זי"ע שביקר אצל החזן איש זי"ע ושאל אותו לפירוש דברי הרמב"ם (פרק ו' הלכה א' - דיעות) "דרך ברייתו של אדם להיות נמשך בדיעותיו במעשיו אחר ריעיו וחביריו נוהג כמנהג אנשי מדינתו לפיכך צריך אדם להתחבר לצדיקים ולישב אצל החכמים כדי שילמוד ממעשיהם ויתרחק מן הרשעים ההולכים בחושך כדי שלא ילמוד ממעשיהם. הוא ששלמה המלך אומר הולך את חכמים יחכם ורועה כסילים ירוע, ואומר אשרי האיש וגו', וכן אם הי' במדינה שמנהגותיה רעים ואין אנשיה הולכים בדרך ישרה, ילך למקום שאנשים צדיקים ונוהגים בדרך טובים, ואם היו כל המדינות שהוא יודעם ושומע שמועתן נוהגים בדרך לא טובה (כמו זמנינו), או שאינו יכול ללכת למדינה שמנהגותיה טובים, מפני הגייסות או מפני החוק, ישב לבדו, יחידי, כענין שנאמר ישב בדד וידום. ואם היו רעים וחטאים שאין מניחים אותו לישב במדינה אלא אם כן נתערב עמהן ונוהג כמנהגם הרע, יצא ליערות ולחוחים ולמדבריות, ואל ינהיג עצמו בדרך חטאים, כענין שנאמר מי יתנני במדבר מלון אורחים", עכ"ל הרמב"ם זי"ע. ושאל האדמו"ר מסאטמאר זי"ע: לכאורה, לפי זה היום בזמנינו שכל המדינות רעים וחטאים, מה נעשה אנו שלא נהיה מושפעים מהם, הרי אפילו לישב יחידי אי אפשר ואיך שייך שנלך כולנו למערות ולמדבריות? והשיב לו הגאון החזו"א זי"ע, שמערות ומדבריות שלנו הם הבתי מדרשות, הישיבות והכוללים, שע"י התורה נצלים אנו מכל הרע המסתובב בחוץ

טעם הכמוס ?

בא וראה איזה פלא ! היה זה בסך הכל לפני פחות מעשר שנים בעיר רבתי לונדון בשכונת סטאמפארד-היל שכונת חסידים ואנשי מעשה הידועה ומפורסמת בעיר חומה בצורה נגד כל מיני השפעות זרות, ויום אחד נפתחה שם לראשונה בהיסטוריה של לונדון החרדית "פיצא סטאר", תושבי סטמפורד היל שאינם רגילים מימים ימימה לחנות כזאת נחרדו מאד מאד לחדשות אלו ונכנסו אל רבם גאב"ד לונדון הגה"צ ר' חנוך העניך פאדווא שליט"א ועשו מהומה גדולה היתכן וכבוד הרב מתיר לפתוח חנות כזאת ועוד סומך עליו את השגחתו ובפיהם טענה שאינה כמוסה שזהו פתח לפירצות ומכשולים בענייני צניעות.

הגאון הרב פאדווא הידוע כפוסק אדיר וגם כפיקח עצום ביקש מאחד מן הקהל שיקח אותו אל המקום שם נמצא הסטאר החדש וישב שם מול הסטאר בתוך הקאר שעות ארוכות וכמובן שבשתיקה (הקהל לא ידע על כך שהרב שם) ואחרי שבחן היטב מה מתהלך שמה שב לביתו והודיע לקהל באופן שלא נשמע לשתי פנים "אין אני יודע מה רצונכם ממני" ! וכך לונדון נתרגלה גם לענין זה בהשגחת המרא דאתרא, אך בהוראתו שלא יהיו שם ספסלים וכסאות להתיישב שם.

כאן בברוקלין עיר ואם בישראל שכונת בארא-פארק שגם אם נמטט ולא נכביר במילים אי אפשר להימלט מן המציאות שעשרות הפיצא סטאר'ס כאן אינם רק פתח הקורא לפורץ אלא בתי..... רח"ל וכל זאת ששה ימים בשבוע ביום ו"בלילה" ללא שום דאגה וללא שיכאב לרבים ושלימים ויעשו מעצור לרגילים כושלות.

אין כל זה צר ומיצר ועומד בראש מעייני המעוררים למיניהם. אמנם צר להם מאד מאד שחש ושלום שלא נדע ולא נכלם, הם מלהזכיר, יהלכו בשבת קודש תינוק בעגלתו כאשר מעבר לו תסע בעגלתה תינוקת אחת בת שנה כשהוריהם חוזרים משמחה מסווימת, אה ! איזה פירצה ! שמעתם? דווקא כאן לפתע יהיה פירצות אותמהה? כל ימי השבוע של העם-ריקה (אמריקה) אינו כלל ענין לדאגה לעומת שבת קודש שאז וודאי ייצאו כל עם ישראל קדושים לחלל את השבת בפרהסיא, ויעשו מעשים אשר לא ההינו לעשות הנפולים בעם בהיסטוריה היהודית בשאט נפש ובזדון רוממה, לא כן ???

והלא טעם כמוס הוא! אכן נודע הדבר שמוכרח להיות שהטעם כמוס "כמוס" מאד מאד "אין הבין" !!! אללי לכם הכמוסים שבעם, יכול להיות שבחירופים ובשאון גידופים ובמעשי טירור אתם הגוברים, אתם גדולים מאיתנו, אך בהקשבה על דבר אמת, בציות לדעת תורה, אנו הגיבורים !!! ובוזה לא יוכלו לשבות מאתנו מושו השבת, ולא יעשקוני זדים !!! אך מכל עמליכם לקרוע את העירוב ישאר רק חטאת ומרי וישאם הרוח לכל קצווי תבל ולא יהיה לאל ידכם מציל ומושיע ! כלל ישראל יטלטל בגאון ויתענג בשבת כהוראת רבותיו ואתם תעמדו מאחור ועיניכם יזולו דמעות על שגועוניכם עד עולם, כל זאת מופנה לפוחזים וריקים אנשי בלייעל ההולכים באיצטלא של טירור, אך לא כן המחמירים לעצמם ורוצים בקב שלהם ונוח להם בקב של אחרים, לא לאלו נתכונו, כי זו היא דרכה של תורה, אלו מתירים ואלו אוסרים והתורה רחבה מני ים ויש בה מקום לכל נפש מישראל ההולך בדרך רבותיו שלו, המנתבים ומורים הדרך הישר כמו בכל דור ודור. ואשרי העם אשר באור נתיבות התורה יהלכון.

ג' כתב המדרש שמואל בפרקי אבות פ"ו מ"ב אהא דאמר רבי מאיר דהלומד תורה לשמה משמח את המקום וז"ל לפי שהשי"ת כוונתו להטיב לכל הנבראים כי עולם חסד יבנה והוא יתב"ש שמוח שמחה גדולה כשהוא מטיב עם הבריות - ובזכות זה העוסק בתורה לשמה בשבילו מטיבין לעולם נמצא משמח את המקום כי כוונתו להטיב עכ"ל. ולפ"ז יובן היטב דברי חז"ל בשעה שתיקן שלמה עירובין שהוא בכדי שלא יבא להוציא מרשות היחיד לרשות הרבים כמ"ש רש"י ז"ל שם בטעם העירובין. והר"ל סיג וגדר והרחקה לאיסור תורה בשעה זו יצתה בת קול ואמרה בני אם חכם לבך היינו שאתה חכם הנקרא הרואה את הנולד כמה שעשית תקנות וגדרים וסייגים לתורה כמ"ש התב"ש א"כ ישמה לבי גם אני כלומר שעי"ז גרמת אשר אוכל לשלם ולהטיב לבריות וליתן שכר טוב גם בעוה"ז שהוא שמחתו כמ"ש המדרש שמואל בשעה שאוכל להטיב לבריות.

סיפור נורא מענין התיסחות העירוב בעירק וירושלים ת"ו
מפי הפוסק הגה"צ ר' שלמה זלמן אייזנבאך זצ"ל

(נעק מתוך טע"פ)

שמעתי מפי ר' בן ציון יאדלער (ה"ה הגה"צ המגיד הירושלמי הנודע וצ"ל שהיה הממונה לפקח על העירוב בירושלים במשך שנים רבות) שכאשר הגיע מליטא לירושלים הג' בעל האדר"ת וצ"ל ונתמנה לרב בעיה"ק ע"י הגה"צ ר' שמואל סאלאנט וצ"ל קרא הרב האדר"ת לר' בן ציון יאדלער ואמר לו בלחישא שהיות וחושש שמא במשך ימי חייו בהיותו רב ליטא אולי נהנה מאיזה כספים שלא כדן לכן רוצה לעשות ממעותיו איזה תיקון לצרכי רבים, וע"כ החליט לבקש ממנו לעשות עירוב על חשבונו ואחר שעשו החשבון כמה ממון יצטרכו עבור עשיית העירוב והחזקתו נתייסד העירוב בירושלים החדשה (נחלת שבעה, בית ישראל), והיה אחר ג' שנים למחרת הסתלקות הגאון בעל האדר"ת לבית עולמו נכנס ר' בן ציון אל ר' שמואל סאלאנטער וסיפר לו מכל ענין העירוב ושאל אמנם עירוב ענין גדול הוא אך מדוע הסתירו ממנו כל הענין עד כה ? ע"ז השיב לו ר' בן ציון כי הרב האדר"ת התנה עמו להתזיק הדבר בסוד כל זמן שנותר לחיות, אמר לו הגרש"ס הבא ונלך יחד אל הראש"ל"צ הספרדי הגאון ר' יעקב שאול אלישר כדי לקבל מקופת העדה הספרדית מחצית ההוצאות, וכשנכנסו אליו בהצעת הענין הסכים שיש להתחלק בהוצאות בין הקהילה האשכנזית ובין הקהילה הספרדית אך מיניה וביה חזר בו וטען למה עלינו לשלם בשבילכם האשכנזים הרי אנו נקטינן כהדעה הראשונה של מרן הבית יוסף ולא הסכים שקהילתו תשתתף בהוצאות העירוב, ונפל כל העול על הגרש"ס והקהילה האשכנזית בלבד, לאחר שהגאון ר' שלמה זלמן וצ"ל גמר את הסיפור ב"עד כאן שמעתי את הסיפור מפי ר' בן ציון יאדלער" הוסיף לאמר - ברצונכם לדעת מה היו התוצאות ? ובכן מכל קהילתו העיראקית של הג' הראש"ל"צ הנ"ל בניהם של אלו יצאו אח"כ לתרבות רעה ר"ל וכמעט שלא נשאר מהם שומר שבת (שלא כשאר בני הקהילה המרוקאנית והחאלאבית) ומהם היו אח"כ ראשי ומנהיגי ההסתדרות הציונית שהסיתו והדיחו לחילול שבת בפרהסיא ר"ל בארה"ק ושאר פעולותיהם הידועים לשמצה מה שעשו נגד הדת לדראון עולם ע"כ.

מכל הנ"ל יש ללמוד ק"ו מאלו שעיקבו קצת את תיקון העירוב ב"שב ואל תעשה" ע"י שלא נשתתפו בהוצאות ממון בלבד, קל וחומר למי שפועלים ועושים היוזק ב"קום ועשה" יכולין אנו לתאר לעצמינו העד היכן הדברים מגיעים ? רחמנא לשיזבן ! בימים אלו ממש נעשו מאמצים עצומים לרצות את שני הצדדים ולאחות את הדיעות ע"י פשרה נפלאה ולדאבוננו לסוף סירבו להתרצות בתוקף ויד רמה וקשה, והיי נועם נשבת תמור שירים ותודת.

הננו להודיע כי מערכת זתערב לא יצאה תחת וועד העירוב והמערכת שלנו לוקחת אחריות על כל הנכתב במהדורת זו

זתערב
מערכת מאחלת לכל בית ישראל שבת שלום ומבורך